

Asia: VN/11304/2024-VM-28

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi vuoden 2026 tuloveroasteikosta ja tuloverolain muuttamisesta sekä eräiksi muiksi verolaeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Hallituksen esityksessä ehdotetaan poistettavaksi tulosta vähennettävien luonnollisten vähennysten luettelosta työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksut.

Tuloverolain 29 §:n pääsäännön mukaan ”Verovelvollisella on oikeus vähentää tuloistaan niiden hankkimisesta tai säilyttämisestä johtuneet menot”. Työmarkkinajärjestöjen toiminta on laaja-alaista. Ne tarjoavat jäsenilleen laajasti jäsenten ammattitoiminnassaan tarvitsemia palveluita. Nämä jäsenmaksuun sisältyvät palvelut olisivat erikseen ulkopuoliselta hankittuina selkeästi tulon hankkimisesta koituneita kuluja ja näin ollen vähennyskelpoisia. Ehdotettu säännös asettaisi työmarkkinajärjestöt muita toimijoita heikompaan asemaan, koska työmarkkinajärjestöjen tuottamat palvelut eivät olisi vähennyskelpoisia. Säännös olisi poikkeus 29 §:n pääsäännöstä, eikä sille ole nähtävissä riittäviä perusteluja.

Hammaslääkäriliitolla on lisäksi ammatilliseen kehitykseen liittyviä tehtäviä. Liitto ylläpitää ja valvoo jäsentensä erityispätevyyksiä. Liitto julkaisee myös Hammaslääkärilehteä, joka julkaisee tieteellisiä artikkeleita ja pitää yllä jäsenten ammattitaitoa. Tällainen toiminta, jolla on kiistaton yhteys henkilön tulon hankkimiseen, ja jossa myös yhteiskunnalla on oma intressinsä, jäisi vähennyskelpoisuuden ulkopuolelle siitä syystä, että toimintaa harjoittavalla taholla on myös työmarkkinatoimintaa. Työmarkkinatoiminnasta tulisi tietyllä tavalla taloudellisesti rangaistavaa ja se ”saastuttaisi” verotuksellisesti työmarkkinajärjestön kaiken muun toiminnan. Tätä ei voida pitää perusteltuna.

Hammaslääkäriliitolla, kuten monella muulla ammattijärjestöllä, on paljon yrittäjäjäseniä. Tällaisten jäsenten osalta liitto ei harjoita perinteistä työmarkkinatoimintaa, vaan se valvoo jäsentensä etuja erilaisin vaikuttamisen keinoin. Myös yrittäjäjäsenet saavat liitolta palveluita, jotka muualta

hankittuina olisivat vähennyskelpoisia. Mitään perustetta tällaisista palveluista maksetun jäsenmaksun säätämiseksi verovähennyskelvottomaksi ei ole. Työmarkkinatoiminnasta aiheutuva verotuksellinen ”saastuminen” tekisi tällaisista palveluista tosiasiallisesti muiden toimijoiden tuottamia palveluita kalliimpia käyttäjilleen.

Kun tulon hankkimisesta aiheutuneet kulut ovat tuloverolain pääsäännön mukaan vähennyskelpoisia, edellyttäisi nimenomaan työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen säätäminen vähennyskelvottomiksi ja verotuksen systematiikan rikkominen erityisen vahvoja perusteita. Pelkkiä fiskaalisia syitä ei voida pitää tällaisina perusteluina.

Työmarkkinajärjestöjen toiminta koituu eduksi yhteiskunnalle. Niiden työmarkkinatoiminta on vain osa niiden toimintaa. Ammatilliset yhdistykset kokoavat ammattikunnan yhteen, keräävät ammattia koskevaa tietoa, kouluttavat jäseniä ja edistävät muuten jäsenten ammatillista kehitystä. Ammatilliset yhdistykset toimivat kanavana ammattikunnan ja lainsäätäjän välillä ja tuovat kentältä tietoa, joka ei muuten olisi lainsäätäjän ja viranomaisten käytettävänä. Tällaisen toiminnan asettaminen verotuksellisesti ankaraan asemaan poikkeuksena muusta verotuskäytännöstä ei ole perusteltua. Työmarkkinatoiminnan haittaamisen ei pitäisi olla minkään hallituskokoonpanon agendalla.

Kuusela Heikki
Suomen Hammaslääkäriliitto ry